

พฤติกรรมกำรป้องกันกำรบาดเจ็บทางตาจากกำรประกอบอาชีพ
ของช่างเชื่อมโลหะ ในจังหวัดปทุมธานี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ.2552

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

พฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บทางตาจากการประกอบอาชีพของช่างเชื่อมโลหะ ในจังหวัดปทุมธานี
(EYE INJURY PREVENTION OF WELDERS IN PATHUMTHANI PROVINCE)

ฉัตร สุขสีทอง 4737117 PPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : สุณีย์ ละกะปิ่น, Ed.D., สุรินทร์ กลัมพากร, Ph.D., โกศล คำพิทักษ์, M.D.

บทคัดย่อ

การบาดเจ็บทางตาของช่างเชื่อมโลหะเป็นโรคที่เกิดจากการประกอบอาชีพที่ส่งผลต่อการขาดงาน สูญเสียค่าใช้จ่ายในการรักษา และอาจรุนแรงถึงตาบอดได้ การมีพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บทางตาที่ถูกต้องเหมาะสมจะช่วยลดปัญหาดังกล่าวได้ การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บทางตาจากการประกอบอาชีพของช่างเชื่อมโลหะ ในจังหวัดปทุมธานี ตามกรอบแนวคิด PRECEDE- PROCEED Framework กลุ่มตัวอย่างเป็นช่างเชื่อมโลหะในสถานประกอบการขนาดเล็กจำนวน 180 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามวัดปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริม และพฤติกรรมบาดเจ็บทางตา วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยสถิติ ไคว์-สแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า ช่างเชื่อมโลหะร้อยละ 46.1 มีพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บทางตาโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x}=36.61$, $SD=6.39$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ช่างเชื่อมโลหะส่วนใหญ่มีพฤติกรรมป้องกันส่วนบุคคลอยู่ในระดับดี ร้อยละ 63.9 มีพฤติกรรมป้องกันด้านเครื่องเชื่อมโลหะและอุปกรณ์อยู่ในระดับดีร้อยละ 50.0 และมีพฤติกรรมป้องกันด้านการดูแลบริเวณที่ปฏิบัติงานในระดับดี ร้อยละ 43.3 ปัจจัยนำได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน การรับรู้ความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางตา การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันอุบัติเหตุทางตา ปัจจัยเอื้อคือการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยในการทำงาน และปัจจัยเสริมคือ การได้รับการเสริมแรงจากนายจ้าง เพื่อนร่วมงาน บุคลากรทางการแพทย์ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บทางตาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.05$) ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอนพบว่า การสนับสนุนทางสังคมจากนายจ้าง การรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันอุบัติเหตุทางตา ประสิทธิภาพการทำงาน และการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางตา สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บทางตาของช่างเชื่อมโลหะได้ร้อยละ 32.3 ($p\text{-value} < 0.001$)

จากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะว่าในการส่งเสริมให้ช่างเชื่อมโลหะที่ทำงานในสถานประกอบการขนาดเล็กมีพฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บทางตาดีขึ้นนั้น ควรกระตุ้นให้นายจ้างมีการดูแล สนับสนุน และเสริมแรง มีการให้ความรู้และสร้างแรงจูงใจให้ช่างเชื่อมโลหะรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันและรับรู้โอกาสเสี่ยงจากการเชื่อมโลหะต่อการเกิดอุบัติเหตุทางตา โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ที่มีประสิทธิภาพการทำงานมานาน

คำสำคัญ : ช่างเชื่อมโลหะ / พฤติกรรมป้องกันการบาดเจ็บทางตา / สถานประกอบการขนาดเล็ก / กรอบแนวคิด PRECEDE- PROCEED

EYE INJURY PREVENTION OF WELDERS IN PATHUMTHANI PROVINCE

NUTTORN SUKSEETHONG 4737117 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORS COMMITTEE : SUNEE LAGAMPAN, Ed.D.

SURINTORN KALAMPAKOPN, Ph.D., KOSOL KAMPITAK, M.D.

ABSTRACT

Eye injury is a common work-related injury among welders. Appropriate eye injury prevention is therefore crucial in terms of sickness absences, medical care costs, and blindness preventing. This descriptive research applied the PRECEDE-PROCEED framework to explore the factors related to eye-injury prevention in welders in Pathumthani province. One hundred and eighty welders in small workplaces in the community were randomly selected. Questionnaires regarding predisposing factors, enabling factors, reinforcing factors, and eye-injury prevention were used for data collection. Statistics used for data analysis were mean, standard deviation, frequency, Chi-square, Pearson's product moment correlation, and stepwise multiple regression.

Results showed that nearly half (46.1 %) of welders had overall eye-injury prevention at a good level ($\bar{x}=36.61$, $SD=6.39$). Most of them also had personal protection behaviors at good level (63.9%). About half (50.0%) of the welders had behaviors related to machine and equipment maintenance at a good level and nearly half (43.3%) had housekeeping behavior at a good level. Significant predisposing factors included working experience, perceived susceptibility to eye-injury, and perceived benefits of eye-injury prevention; Significant enabling factors related to work-safety management and Significant reinforcing factors included reinforcement from employers, co-workers, and health personnel ($p\text{-value}<0.05$) with. Stepwise multiple regression analysis revealed that reinforcement from employers, perceived benefits of eye-injury prevention, working experience, and perceived susceptibility to eye-injury altogether could explain 32.3 % of eye-injury prevention behaviors among welders ($p\text{-value}<0.001$).

To findings suggest that eye-injury prevention in welders in small workplace should be enhanced through support of employer. Awareness of susceptibility to eye-injury and the benefits of performing eye-injury prevention should be promoted among welders especially in the group with more work experience.

KEY WORDS : WELDERS / EYE INJURY PREVENTION /
SMALL WORKPLACE / PRECEDE-PROCEED

186 pages